

Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2007-2011

Bijeenkomst regionaal platform, regio's Gent 1 & Oudenaarde
17 december 2007

i.s.m. Provincie Oost-Vlaanderen

SWVG

Het Consortium

- **K.U.Leuven:**
 - Lucas, Departement Maatschappelijke Gezondheidszorg ACHG
 - Gezins- en orthopedagogiek
 - Sociaal Recht
 - Centrum voor Sociologisch Onderzoek
- **UGent**
 - Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde
 - Vakgroep Huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg
 - Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen
 - Vakgroep experimentele en klinische Psychologie
- **VUB**
 - Vakgroep Orthopsychologie
- **Partner: KH Kempen**
 - Vlaams Onderzoeks- en kenniscentrum Derde Leeftijd

Vrije Universiteit Brussel

Samenstelling

- **K.U.Leuven:**
 - Prof.dr. Chantal Van Audenhove (promotor-coördinator)
 - Prof.dr. Hans Grietens
 - Prof.dr. Johan Put
 - Prof.dr. Anja Declercq
- **UGent**
 - Prof.dr. Lea Maes
 - Prof.dr. Jan De Maeseneer
 - Prof.dr. Ilse Debourdeaudhuij
 - Prof.dr. Ann Buysse
- **VUB**
 - Prof.dr. Johan Vanderfaellie
- **Partner: KH Kempen**
 - Dr. Guido Cuyvers
- **En verder**
 - 33 experts – 22 vakgroepen – 2 afdelingen KHK

SWVG

Opdrachtgever

- **Minister Steven Vanackere**
- **Stuurgroep SWVG**
 - Vertegenwoordigers Kabinet Vanackere
 - Vertegenwoordigers SWVG
 - Agentschappen

SWVG

Missie

- Bijdragen aan slagkrachtig, innovatief, effectief, inclusief en integraal beleid
- Ondersteunen van Minister WVG met wetenschappelijk onderzoek
- In relatie tot alle betrokken sectoren:
gezinsbeleid, maatschappelijk welzijn, doelgroepenbeleid (personen met een handicap, gedetineerden, kansarmoede), ouderenbeleid, jeugdbescherming, gezondheidsbeleid

SWVG

Doelstellingen

Algemeen

- het verzamelen, analyseren en ontsluiten van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens (ook longitudinaal)
- het uitvoeren van beleidsgericht onderzoek op korte termijn (ad-hoc projecten) en op langere termijn
- het verlenen van wetenschappelijke dienstverlening

Specifiek

- een beter inzicht en meer kennis verwerven over prevalentie van problemen, met bijzondere aandacht voor specifieke doelgroepen
- inzicht verwerven in de resultaten van het hulpverlenings- en preventie-aanbod
- het formuleren van beleidsaanbevelingen op het vlak van de regelgeving, de organisatievormen, de aanbodvormen en de netwerkontwikkeling
- het ontwikkelen van een kennis- en documentatiecentrum voor beleidsgericht onderzoek.

SWVG

Cruciale opties

- Breed expertisenetwerk
- Eigen expertise inbrengen om nieuwe onderzoeklijnen te ontwikkelen
- Academische verankering: rechtstreekse impact op opleiding en navorming
- Vertrekpunt: gezamenlijke visie
- Integratieve kijk op beleidsgericht onderzoek: één programma
- *Communicatie met de regio's*
- Hogeschool als partner

SWVG

Budget

Betoelaging +/- 940.000 euro

- 473.000 euro meerjarenprogramma
- 258.000 euro ad hoc opdrachten
- 209.000 euro centrale werking

SWVG

Drie programma's Negen regio's

1. Kencijfers en Monitoring
 2. Evaluatie en Ontwikkeling
 3. Juridisch en Institutioneel Kader
- Interactie tussen drie programma's is essentieel

- Het onderzoek wordt in 9 regio's gevoerd

na zorgvuldige selectie:

Antwerpen-Noord, Brussel-Noord, Geel, Genk, Gent 1, Ieper, Oostende,
Oudenaarde, Tielt-Winge

SWVG

Regio's

Gent 1	Oudenaarde
<ul style="list-style-type: none">- Ledeberg- Gentbrugge- Oud-Gentbrugge- Zwijnaarde- Sint-Denijs Westrem- Binnenstad (partieel, o.a. stationsbuurt en omgeving UZ)	<ul style="list-style-type: none">- Horebeke- Kluisbergen- Kruishoutem- Maarkedal- Oudenaarde- Ronse- Wortegem-Petegem- Zingem

SWVG

Ad hoc onderzoek

- Het SWVG brengt de expertise samen van 22 vakgroepen en onderzoekscentra en twee afdelingen van een hogeschool
- grote 'readyness' en bereidheid om ad hoc onderzoeken op te nemen
- De minister beslist over de uit te voeren opdrachten

SWVG

Centrale steunpuntwerking

Coördinator: Dr. Bert Lambeir
Secretariaat: Lut Van Hoof &
Sabine Vanden Bossche

Telefoon: 016/33.70.70
Email: swvg@med.kuleuven.be
Website: www.steunpuntwvg.be

SWVG

Longitudinaal onderzoek

SWVG

Overzicht

Programma	Doelgroepen			Zorgvoorzieningen	
	Jeugd & Gezin	Volwas-senen	Ouderen	Welzijn	Gezondheid Preventie Curatie
Kencijfers & Monitoring					
Evaluatie & Interventie					
Juridisch & Institutioneel kader					

SWVG

Programma 1

- Het ontsluiten van bestaande databanken
- Het verzamelen van longitudinale data
- Het in kaart brengen van zorgtrajecten voor drie doelgroepen: gezin en jeugd, volwassenen en ouderen
- 6-9 regio's in Vlaanderen en Brussel
- Koppeling met bestaande databanken (datawarehouse arbeidsmarkt,...)

SWVG

Gezin en jeugd

- Longitudinaal onderzoek naar gezondheid, ontwikkeling, gedrag en opvoeding van kinderen
 - Prevalentiegegevens
 - Ontwikkeling van (kwetsbare) gezinnen
 - Behoeften en consumptie van hulp
 - Gegevens over instroom, hulpvragen, trajecten, outcomes
 - Instrumenten en procedures voor registratie en screening

SWVG

Gezin en jeugd

- Drie cohorten (0-, 6-, 12-jarigen)
- Procedure
 - in aansluiting bij bestaande registraties
 - Kind & Gezin
 - CLB
 - aanvulling vanuit expertisegroep en beleidsvragen
 - gezondheid (bv. voeding, beweging)
 - gedrag (bv. agressie, sociaal)
 - ontwikkeling (bv. taal, motoriek)
 - opvoeding (bv. stress, risico's op POS)
 - sociaal netwerk gezin
 - hulpverlening (behoefte, consumptie, vragen, traject, outcome)

SWVG

Volwassenen

- Welbevinden, gezondheid, levenskwaliteit en hulpverlening
- Een longitudinaal onderzoek naar hulpverleningstrajecten van:
 - Mensen met een armoederisico
 - Mensen met psychische problemen
 - Gezinnen met een persoon met handicap

SWVG

Volwassenen

kencijfers over:

- de instroom in eerstelijnsvoorzieningen
- hulpverleningstrajecten
- de effecten van trajecten

Selectie

- Mensen met armoederisico:
 - OCMW en CAW
- Mensen met psychische problemen
 - CAW's en ICAW's
- Gezinnen van een persoon met handicap
 - VAPH

Per doelgroep: 800 individuen

SWVG

Ouderen

- Cross-sectioneel onderzoek naar de noden en behoeften van ouderen
 - nog groeiende databank van 50.000 ouderen in Vlaanderen
 - groot aantal variabelen
 - proportioneel gestratificeerde (op leeftijd) steekproef in elke gemeente

SWVG

Ouderen

- Longitudinaal onderzoek naar zorgtrajecten van twee doelgroepen
 - ouderen met gevoelens van onwelbevinden
 - ouderen met cognitieve problemen
- Kencijfers over instroom, hulpverleningstrajecten en effecten van trajecten
- Steekproef van 1200 ouderen
- Volgen vanaf het moment dat ze hulp zoeken bij een dienst voor gezinszorg

SWVG

Programma 2 Evaluatie en Ontwikkeling

1. Evaluatie van het huidig functioneren van welzijns- en gezondheidsvoorzieningen aan de hand van kencijfers en indicatoren uit programma 1
2. Ontwikkeling van een visie op de evaluatie van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen
3. Oprichten van een welzijns- en gezondheidseconomisch cel

SWVG

Programma 2

- Vertrekpunt voor nieuwe interventies :
een innovatieve visie op
 - Ontwikkeling
 - Implementatie
 - Evaluatie
- Inventarisatie van evidence-based praktijken
- Concept mapping in de geselecteerde regio's
- Ontwikkelen van innovatieve interventies
 - Met een betere kwaliteit van de dienstverlening
 - Een hogere kosteneffectiviteit
- Implementeren van deze interventies
- Evalueren van deze interventies

SWVG

Ontwikkeling en evaluatie van *preventieve* interventies kaderend in de gezondheidsdoelstellingen (1) Gezinnen en gezonde voeding en beweging

- Onderzoek naar de effectiviteit, de efficiëntie en de organisatie van het preventieve aanbod m.b.t. gezonde voeding en beweging
- Bij kinderen, jongeren en hun gezinnen
- Het ontwikkelen van samenwerkingsmodellen om dit aanbod te optimaliseren
- Community trial in min. 6 gemeenschappen

SWVG

Outcome en valorisering:

- 1) draaiboek en implementatiegids voor deze interventie;
- 2) opvolging van de cohorte binnen een longitudinale studie in de overgang van kindertijd naar adolescentie en volwassenheid
- 3) Prototype voor ontwikkelen van 'community interventies' binnen preventieve gezondheid

SWVG

Ontwikkeling en evaluatie van *preventieve* interventies kaderend in de gezondheidsdoelstellingen (2) Psycho educatief lesprogramma over stress

- Effect evaluatie van een bestaand psycho educatief programma ter preventie van angst en depressie
- Quasi experimenteel design
- Outcome en valorisering: optimalisering van het programma; training en opleiding voor hulpverleners om programma te implementeren

SWVG

Programma 3

Juridisch en institutioneel kader

- Twee projectlijnen: (1) juridische en (2) institutioneel- organisatorische aspecten van WVG
- Rol van het recht en het optimaliseren van beleidsimplementatie in de zorgsector neemt aan belang toe
- Doel: (1) juridische benchmarking van beleidsbevindingen in andere twee programma's en (2) juridische kennisopbouw om optimaal te kunnen beantwoorden aan ad-hoc kennisnoden en toekomstige uitdagingen
- Doel: verhoging van e & e van beleidsimplementatie door bottom-up analyse vanuit ketenperspectief (cf. project 3)

SWVG

Programma 3

• Project 1:

(Rechts)vergelijkend onderzoek naar marktwerking en keuzevrijheid in de ouderenzorg

- Zorgvernieuwing voor ouderen internationaal hoog op de politieke agenda
- Aanbodzijde: versterking diversiteit + toenemende druk marktwerking en vrije mededinging
- Vraagzijde: keuzevrijheid + participatie
- Centrale vraag: hoe kan flexibilisering van het aanbod in evenwicht worden gebracht met de rechtsbescherming van de oudere persoon?
- Rechts- en beleidsvergelijkend onderzoek

SWVG

Programma 3

- **Project 2:**
Overheidsinstrumentarium in de zorgsector
 - Centrale vraag: over welke instrumenten beschikt de overheid om kwaliteitsvolle zorg van zorginstellingen te garanderen en wat is hun juridische waarde?
Voorbeelden: erkenning, subsidiëring, programmatie, convenant
 - Analyse van elk instrument afzonderlijk, maar ook aandacht voor instrumentenmix
 - Voorstellen tot verbetering of verfijning

SWVG

Programma 3

- **Project 3:**
Ketenmanagement
 - Naar een betere afstemming van de beleidsuitvoering door ketenmanagement
(geïntegreerde zorg, naadloze trajecten, transparantie, ...)
 - Centrale vraag: hoe kan het uittekenen van zorgtrajecten en de regie van zorgketens beter ondersteund worden? Hoe kan zorgcoördinatie beter op het individuele zorgniveau worden toegespitst?

SWVG

Regionaal Platform

SWVG

Regionaal platform

- Informeren van regionale partners op regelmatige tijdstippen (ongev. 2 maal per jaar)
- Versterken van de relatie met lokale stakeholders
- Creëren van een lokaal draagvlak en verankeren van het onderzoek in het werkveld
- Bespreken van regionale resultaten

SWVG